

PERSONLIGT

Redaktör: Marie Strömberg Andersson. E-post: personligt@nsk.se. Telefon: 0704-14 25 62

FREDAG 2 MARS

TIPSA OSS: 0774-41 00 41

Nattäventyr i spåret

Klockan 20 i kväll börjar Nattvasan. Det är det senaste tillskottet Vasaloppets vintervecka och det enda loppet som körs i fri stil. 90-kilometersträckan mellan Sälen och Mora genomförs mitt i natten, och deltagarna åker i par, utrustade med pannlampor, vilket lär ge lite magi åt upplevelsen. Ingen vinnare koras, utan fokus ligger på äventyret.

DAGENS NAMN

Ernst, Erna

Ernst är tyskt och betyder 'allvarlig'. Det har funnits i svenskan sedan 1300-talet och var mycket populärt kring år 1900. Omkring 11 300 heter Ernst, cirka 3 000 kallas så. Dessutom heter runt 200 personer Ernst i efternamn. Medelåldern för tilltalsnamnet är 71 år.

Erna är en kortform av Ernesta, som är en kvinnlig form av Ernst. Erna har funnits i svenskan sedan slutet av 1600-talet. Omkring 21700 heter så, cirka 11300 har det som tilltalsnamn. Medelåldern för tilltalsnamnet Erna är 66 år.

Morgondagens namn: Gunborg, Gunvor

DU SKA TACKA
DINA GUDAR,
NÄR DE BRYTER
BORT DITT SKAL.
VERKLIGHET
OCH KÄRNA,
BLIR DITT ENDA
VAL.

Karin Boye

FÖDELSEDAGAR

■ För 71 år sedan, 1947, föddes rockartisten och låtskrivaren **Pugh Rogefeldt**. Hans debut-LP *Ja, då ä då!* (1969) var banbrytande för rock på svenska. Han gjorde ytterligare flera framgångsrika album och var på 1990-talet låtskrivare i rockbandet Grymlings. År 2012 medverkade han i tv-programmet *Så mycket bättre* och 2013 kom hans självbiografi *73: Från Stora gatan 51 till Hog Farm*.

FOTO: FREDRIK
SANDBERG/TT

■ För 57 år sedan, 1961, föddes den australiska dirigenten **Simone Young**. Hon har blivit framgångsrik i en mansdominerad bransch och har dirigerat världens bästa orkestrar, från Wiens och Berlins filharmoniker till Metropolitans ensemble i New York. År 2016 ledde Young Kungliga filharmonikerna i en konsert i Konserthuset i Stockholm.

Annonsera på Personligt

■ Vill du sätta in en födelse-, förlovnings-, vigsel-, tack- eller annan annons ringer Du till kundtjänst: 0774-41 00 41 eller mail: kundtjanst@nsk.se

Grattis kostar 150 kronor för svart/vitt och 200 kronor för färg inklusive bild och grattistext med max 4 rader. Tillägg 75 kronor för varje tillkommande rad. NSK förbehåller sig rätten att inte publicera bilder som vi anser mindre lämpliga.

■ Känner Du någon intressant person som borde uppmärksammas?
Tipsa oss! Personligt, Norra Skåne,
Väpnaregatan 6, 281 81 Hässleholm
Mail: personligt@nsk.se eller telefon 0704-14 25 62

Slumpen räddade unge

FLYKTEN. Kaffet smakar bra i soffan hemma hos Heinz och Gull-Britt Quednau i Ballingslöv.

Men att vi sitter här är en ren slump. I alla fall är det så för Heinz, 78. Under flykten från Ostpreussen vintern 1944 for en bit splitter in i hästvagnen där Heinz och andra flyende satt. Den missade Heinz men träffade hans kamrat i huvudet.

– **Han dog.** Marken var frusen så han inte kunde begravas. Jag glömmar aldrig synen, de lade hans döda kropp på halm, för att kunna begrava honom till våren, minns Heinz alla dessa år efteråt.

Heinz föddes första november 1939 bara två månader efter att andra världskriget brutit ut.

Han växte upp strax utanför byn Uderwangen som ligger tre mil sydväst om dåvarande Königsberg, nuvarande ryska staden och enklaven Kaliningrad.

Heinz växte upp med mormor Johanna och morfar Ernst och sin mamma som bara var 15 år när hon fick honom.

Morfar såg han inte mycket till, eftersom han

var officer och kriget räsade för fullt.

– Min pappa vet jag inte mycket om, mer än att han troligen var en soldat, berättar Heinz.

Livet rullade på i byn och Heinz minns hur han och byns barn brukade sitta vid vägen som gick österut, mot Ryssland.

– Vi satt och lyssnade och tittade på när stridsvagnarna rullade österut, det här var när Tyskland hade gått i Ryssland, förklarar Heinz.

När den tyska krigslyckan vände kunde de inte stanna kvar i byn.

Heinz familj, mormor hade 12 barn, och en grannfamilj flydde från ryssarna under vintern

Betygsboken från Tyskland.
FOTO: CARL-JOHAN BAULER

1944 med häst och vagn. Sedan dess har Heinz aldrig återsett sin hembygd.

– Jag var på väg dit en gång, men visumet för att få stanna bara en dag kostade 4 500 kronor.

Flykten blev strapatsrik, isande kall och livsfarlig.

– Ryssarna bombade oss från luften. De bombade åar, floder och sjöar så de blev stora isvakar som vi riskerade att köra ner i.

Heinz berättar också att flyktsällskapet ibland fick vända efter hur striderna böljade fram. Ryckte tyskarna fram, tvingades de tillbaka bara för att fly åt andra hållet igen, när ryssarna ryckte fram.

Det var under denna flykt som Heinz lekkamrat hemifrån dödades av ett vinande bombsplitter som for in i vagnen.

– Mormor har berättat för mig att splitret missade mig men träffade min kamrat i huvudet som dödades, minns Heinz.

Flykten fortsatte och bland annat kunde de tillsammans med andra flyktingar vila ut på en övergiven herrgård.

– De hade en stor vinkällare, det blev en riktigt fest, berättar Heinz.

Flykten fortsatte och i februari, mars 1945 kom de fram till dåvarande Stettin. Efter ytterligare turer hamnade de så i Mettenhof, strax utanför kuststaden Kiel. Där blev de inhysta i enkla baracker.

– **Kvinnan** som styrde över oss i barackerna var övertygad nazist, hon var jättehård, berättar Heinz.

Heinz fortsatte att bo med sin mormor, eftersom mamman tog en annan väg. Både i livet och rent geografiskt.

– Henne träffade jag faktiskt inte förrän 1965. Hon sa att inte skulle säga till hennes man att jag var hennes son, utan hennes bror. Men det trodde han aldrig på, berättar Heinz.

Heinz bodde med mormor som flykting i Mettenhof under knappa omständigheter.

Heinz mormor Johanna som kunde skaffa sig en lägenhet i Kiel efter flyktingtiden.

FOTO: CARL-JOHAN BAULER

Bild till vänster: Gull-Britt och Heinz Quednau, Ballingslöv. Heinz flydde från Ostpreussen som barn, mitt under brinnande krig.

FOTO: CARL-JOHAN BAULER

Heinz Quednaus flyktingpass. I likhet med miljoner andra Tyskar tvingades han på flykt i krigets slutskede.

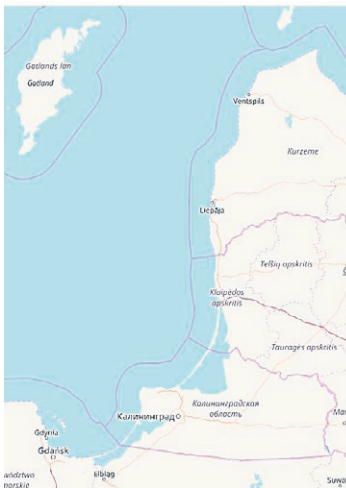
Ostpreussen

Ostpreussen eller Östpreussen är ett historiskt tyskt territorium beläget vid sydöstra delen av Östersjön, huvudsakligen mellan floderna Weichsel (Wisla) och Memel (Njemen). I dag delas större delen mellan Polen och Ryssland (Kaliningradenklaven som är militärt viktig för Ryssland tack vare Östersjöläget) samt en mindre del av Litauen.

I andra världskrigets slutskede, med början den 13 januari 1945, erövrade Röda armén Ostpreussen. Sovjetunionens mycket hastiga frammarsch vintern 1945 gjorde att stora delar av den tyska civilbefolkningen lämnade de östra delarna av landet för att fly västerut. Där bland alltså Heinz Quednaus familj och grannar som flydde i slutet av 1944.

Efter andra världskrigets slut 1945 delades den preussiska provinsen Ostpreussen i en nordlig del som tillföll Sovjetunionen och en sydlig del som tills vidare ställdes under polsk förvaltning, vilket senare blev permanent. Den tyska befolkningen, 97 procent av provinsens invånare, fördrivs och ersattes istället av ryssar i den norra delen och polacker i den södra. Det samma skedde i Hinterpommern, Schlesien och östligaste Brandenburg fast där endast av Polacker.

Källa: ne.se med flera

Uppe till vänster syns Gotland. Kaliningrad, som här skrivs med kyrilliska bokstäver, ligger inklämt mellan Polen, staden Gdansk syns nere till vänster, och Litauen.

KARTA: OPEN STREET MAP

MINNESORD

■ Som tidigare meddelats har **Elin Persson**, Bjärnum, avlidit i en ålder av 79 år.

★

Vi minns Elin Persson, vår frejdiga kulturtant. Hon var så generös, omtänksam och sympatisk. Vi är så tacksamma för alla fantastiska teaterupplevelser vi fick vara med om och för alla glada skratt vid våra träffar.

Hon tog så väl hand om våra elever. Vår saknad är stor.

Birgitta Ottosson, Bodil Larsson, Brita Malmgren, Eva Erlandsson, Gun Blücher, Gunvor Engkvist, Kerstin Göransson, Marion Johnsson och Ulla Sjöberg

BEGRAVNINGAR

I Sörby kyrka har begravningsgudstjänst efter Lilly Nilsson, Vinslöv hållits.

Som inledning spelade organist Lars Hedström *Amazing grace* och sjöng därefter *När du går över floden*. Efter psalm 249 höll komminister Carl Erik Adolfson griftetalet. Efter bibelläsning och begravningsbönen sjöngs psalm 297.

Vid baren togs ett sista farväl och blommor nedlades. Solisten sjöng *Där rosor aldrig dör* och som avslutning spelades *Tröstvisa* på orgel.

I Hässleholms kyrka har begravningsgudstjänst hållits för Greta Axelson, Hässleholm.

Anette Larsson spelade *Där rosor aldrig dör* på orgel och efter psalm 251:1,2,4 höll pastorsadjunkt Johanna Lundin griftetal samt läste bibelord. Gemensamt sjöngs psalm 176 och begravningsbönen följdes av psalm 297.

Vid baren togs ett sista farväl under stilla musik. På orgel spelades *Amazing grace*.

Minnesord

Den som vill skriva en runa om en nyligen avlidne bör tänka på följande:

Texten ska innehålla uppgifter om den avlidnes hemort, ålder, födelseort samt närmast anhöriga. Den ska vara inriktad på sammanfattande fakta och levnadshistoria. **Texten får inte** vara skriven på vers eller i du-form. Redaktionen förbehåller sig rätten att redigera alla texter. Minnesord ska signeras med för- och efternamn. Publiceringen är gratis. personligt@nsk.se

Födelsedag

I samband med jämna födelsedagar publicerar vi kostnadsfritt text och bild på våra personligtsidor. **Uppgifter vi behöver:** Namn, adress, ålder och födelsedag. Du får gärna skriva några stödord om ditt liv, utbildning, jobb, föreningsliv och intressen. Texten redigeras ihop hos oss. Skicka gärna med en nytagen bild i jpg-format. Vi behöver materialet senast fyra dagar före födelsedagen. **Skicka till:** personligt@nsk.se

Grattis

Grattis Fredrik Stureson 13 år den 25/2
Många grattiskramar från
Mamma, Pappa
Karin, Kajsa, Johan

Dödsfall

Vår kära Mor,
Svärmor, Mormor,
Gammelmormor

**Karin
Jönsson**

* 10 april 1920

har lämnat oss i
stor sorg och saknad
Lönsboda 26 februari 2018

**Ann-Britt
Ingrid och Bertil**
Barnbarn
Barnbarnsbarn
Släkt och Vänner

*Du somnade stilla
När färdan var slut
Från allt vad Du lidit
Du nu vilar ut
I tacksamhet minnena
hos oss skall bo
Vi önskar Dig innerligt
vila i ro*

Begravning i Örkened kyrka onsdag den 14/3, 11.00. Efteråt inbjudes till minnestund i församlingshemmet. Svar om deltagande till Begravningsbyrå Liljenberg, 0479-20070, sen 8/3. Tänk gärna på valfri minnesfond.

Ett varmt tack till personalen på Bergfast, avd Blåkllockan, för god och kärleksfull omvårdnad

Heinz Quednaus liv

Detta var efterkrigs-Tyskland och fattigdomen var utbredd.

– Kött fick vi aldrig. På kvällarna var vi ute på fälten och stal rovor, vi sköt kråkor med pil och bäge. Kråkorna grillade vi sedan, berättar Heinz.

Han minns också hur krigsskadade en del människor var. Själv mord var inte ovanligt.

Och han minns också hur en man först dödade hela sin familj för att sedan ta sitt eget liv.

Matbristen gick så långt att Heinz skickades till Sverige för att äta upp sig under två månader.

– Jag kom till Sverige den 26 april 1953 till Anna och Evert Olsson i Ljungarum utanför Sösdala.

De två månaderna gick och Heinz fick frågan om han ville stanna kvar i Sverige. Det ville han.

– Jag började skolan i Norra Mellby och blev väldigt bra mottagen, och hade det väldigt bra hos Anna och Evert, minns han.

Han höll kontakten med sin mormor, hade svår hemlängtan ibland men trivdes med sitt nya liv i Sverige. Han återsåg inte

Tyskland förrän 1961.

– Jag väntade tills jag blivit svensk medborgare, eftersom jag fick papper från militären om att jag skulle göra värnplikten i Tyskland och det ville jag inte.

Hustrun Gull-Britt har aldrig märkt av Heinz bakgrund som krigsflyktning.

– Inte mer än att ibland när han besökt Tyskland, så pratade han bara tyska när han kom hem, säger Gull-Britt.

Heinz själv säger så här: –Det är både rälga och härliga minnen, ingenting jag vill vara utan.

Han och Gull-Britt gifte sig 1963 och har barnen

Mikael, Peter och Jeanette och idag fyra barnbarn.

Yrkeslivet har för Heinz del alltid handlat om lastbilar.

Bland annat jobbade han många år på bilfrakt och byggde upp deras avdelning för specialtransporter.

Carl-Johan Bauler

0708-771044, carl-johan.bauler@nsk.se

Heinz Quednau framför huset han och hustrun Gull-Britt levte i sedan 1967.

FOTO: CARL-JOHAN BAULER